

ljudstvo obrnilo hrbot tistim prvaškim hujščakem, ki imajo v političnem oziru smrt Adamiča in Lundra na vesti, v gospodarskem oziru pa polome v svojih zločinsko brezvestnih denarnih zavodih... Tako bode „Štajerc“ na Kranjskem izraz javne kritike! Brezobzirno bodo vodili boj proti izkoričevalcem ljudstva.

* * *

Zahvala. Ob priliki novega leta in božičnih praznikov dobili smo iz raznih krajev (tudi iz Nemčije in Amerike) kako veliko prisrčnih čestitk. Zahvaljujemo se vsem prijateljem tem potom, kajti nemogoče je, da bi se vsakomur posamezno pismeno zahvalili. Najbolj nas pri vseh teh čestitkah veseli, da si je „Štajerc“ povsod toliko pravih in navdušenih prijateljev pridobil. Tudi mi ostanemo v novem letu zvesti svojim načelom! Ob tej priliki omenimo, da smo dobili tudi nekaj seveda nepodpisanih sramotnih pisem zagriženih nasprotnikov. Zahvaljujemo se tudi zanje, kajti veseli nas, da se naši nasprotviki tako strupeno čez „Štajerca“ jezijo...

Uredništvo „Štajerca“.

Slovenske zadruge. Z ozirom na zadnje polome v slovenskih zadrugal objavil je neki planinski poslanec v „dnk“ zanimivi članek, kateremu naj posnemamo le sledče točke: — Prvaki združujejo svoje pristaše v gospodarskih zvezah, katere pa zasledujejo na rodno-politične cilje. Medtem ko nemški denarni zavodi skrbno svoja pravila vpoštevajo in velike rezerve nakopičijo, gospodarijo slov. zadruge na brezvestni način in pospešujejo narodne cilje. Ako bi slov. zadruge veste postavljene od 9. aprila 1873, R. G. Bl. Nr. 70 vpoštevale, prinesle bi kakor nemške in danske mnogo dobrega. Ali te postave se ravno ne držijo. Slovenske posojilnice izdajajo časopise, ustanovljajo fabrike, špekulirajo z zemljišči in delajo najbolj riskantne „kšefte“. Valedi tega so tudi polomi v teh posojilnicah na dnevnem redu. Revizijska postava z dnem 10. junija 1903 se od strani prvakov v ta namen zlorablja, da skrivajo nepostavno delovanje posojilnic, kar se zamore dokazati iz mnogih aktov kranjskih in štajerskih sodnj. To postavo je treba torej popolnoma spremeniti, da se omeji izrabljjanje posojilnic v politične namene. Sedanji polomi posojilnic v Ljubljani in Celju pa opozarjajo tudi na neko drugo stvar. Prvaki zahtevajo vedno državne pomoči za svoje posojilnice, katere so vsele zločinske brezvestnosti na rob propada spravili. Proti temu je treba nastopiti. — Na tem stališču smo tudi mi. Krvavi denar davkoplăčevalcev ni zato tukaj, da bi se z njim bankrotne posojilnice slovenskih klativitev reševalo.

Prošnja konj. Policijski vodja v Novem Yorku pustil je na vseh durih mestnih hlevov plakate s sledče vsebino nabiti: — Prošnja konj. A. K tebi, moj gospodar, prihajam z mojo prošnjo! Preživi in napajaj me; kadar je dneva trpljenje minulo, daj mi prenočiš v čednem hlevu. Govori z menoj, kajti tvoj glas bolj vpliva, nego bič; božaj me in uči me na ta način veseloga in prostovoljnega dela. Ne zbijaj po meni, kadar grē cesta navzgor, in ne vleči prehudo za vajeta, kadar grē navzdol. In ako te takoj ne razumem, ne primi hitro za bič. Preglej raje vajeta, ako niso v neredu, poglej, ako mi že lezo na kopitu ne boli. Ako ne jemljam krme, preglej moje zobe. Ne odreži mi repa, ker je moje edino orodje zoper muhe, ki me trpinčijo. In kadar me napravi starost slabotnega, ne obsodi me smrti od lakote; ubij me, da ne trpm brez koristi. In oprosti mi, moj gospodar, da prihajam s to prošnjo, oprosti mi v imenu Onega, ki se je tudi v hlevu porodil. — Pravijo, da je ta plakat trpinčenje živali veliko bolj omejil, nego najojstrevnejše policijske kazni.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Ob novem letu. Naš prijatelj Tebničmar nam piše: — Zadnjič enkrat sem špaciral po ptujskem „štatvaldu“, tam kjer poleti oficirji muhe lovijo. Po zimi pa ni muh, razven tistih, ki so tam pri „petelinčku“ v kurniku zaprte. Kar nakrat srečam nekega dolgega črnega gospoda. Ponižno snamem klobuček in pravim: „Prosit novo leto! Kam pa grejo, gospod Jager?“

— „Veš kaj, Tebničmar, to teb' nič mar!“ — „Dobro so jo pogrunitali; pa le vem, kam grejo: v Hajdino; pa da bi vas „Štajerc“ ne vidil, grejo skozi „štatvald“ in pri „lustigen Krieg“ pa pridejo zopet na cesto.“ — Gospod mi je zažugal in šel naprej. Tudi jaz sem šel in pljunil v Dravo, ki je tekla tako dolgočasno, kakor da bi jo zeblo. Pri železniškem mostu sem porinil rayno nov čikl v usta, ko me že sreča jermenar Šegula. „Ti, Tebničmar,“ pravi takoj, „mene pa imajo zdaj pri kravatelu. Ali že veš? Kaj praviš, ali me bodo hudo šrafali, ker sem tistega šolmaštra vun nagnal, ki je prišel k meni ljudstvo štet?“ — „Hudo, hudo bodojo šrafali; jermenar bodoje rezali iz tvogega hrbita!“ Prestrašen je skočil pol metra v luft in se ugriznil v jezik: „Potem pa naj tudi zlodej vso politiko vzame! Nikdar več ne bom politike uganjal, pa če se prav dr. Jurtela na glavo postavi.“ In tekel je naprej ter se vlekel za lase. Ni bil še daleč, ko srečam ponosnega gospoda, v katerem sem takoj mojega prijatelja hofrata Ploja izpoznał. „Oj, gospod hofrat, gratuliram, ker ste avanzirali! Zakaj pa tiščite spodnji žnabel tako naprej, senatni predsednik? Malo takih, gospod Ploj! Cast komur gre čast!“ — „Hvala, hvala,“ rekel je Ploj: „hvala, zasluzil pa sem to, nicht wahr, Tebničmar? Prosim, kaj bi upravno sodišče brez mene? Nič, figa! Ali greva na firkel vina?“ In zavila sva jo v Pogačnikovo gostilno. „Kaj pa imate dobre?“ je vprašal Ploj. „Vino, pivo, kislava, silovko, brinjevec!“ — Ploj je vstal in rekel natakarici: „Ako mi še enkrat besedo o brijevcu rečete, zmenila se bodeva drugod!“ Komaj sem ga pomiril. Ali potem mi je pričel praviti, kako človek avanza, ako nima rezance v glavi: „Vidiš, Tebničmar, politika je taka, kakor fana na turmu. Kdor tega razume, temu niti brinje ne škoduje. In zato avanza jaz!... Poslovil sem se od Ploja in šel domu. Kajti moj želodec je slab. In doma sem se vlegel na postelj in premišljaval, kaj naj bi človek (ako bi mogel) raznim ljudem za novo leto podaril. In sestavljam sem to-le listo: 1. Dr. Korošcu flašo šnopsa. — 2. Dr. Verstovšeku novo „prepričanje.“ — 3. Dr. Ploju en tučat somišljenikov v škatljici za sardine. — 4. Dr. Jurteli „urtel“ jermenarja Šegule. — 5. Dr. Brumenu album izgubljenih tožb. — 6. Dr. Fermevcu v zahvalo slov. gimnazijev v okvirju. — 7. Dr. Benkoviču nov pasji bič. — 8. Dr. Kukovcu eno novo idejo. — 9. Nadučitelju Kaukler v Ptaju črko „G.“ — 10. Žnidaru Vesjaku nemško gramatiko. — 11. Krčmarju Mahoriču pakelj kvart. — 12. Vavpotiču en testament. — 13. Senčarju „turnersko“ fotografijo. — 14. Šeguli kofežlico pameti. — 15. Kaplangu Rab za deviški škapulir. — itd. itd. itd. Srečno novo leto!

Kaplan Jaka Rabusa, ki je zdaj v Gornem gradu in je postal v kratkem času tako „pri-ljubljen“, da so ga farani že k sodnji poklicali in je bil tam zaradi pretepanja otrok kaznovan, ta kaplan torej je čutil potrebo, da se še, da zopet enkrat v javnosti osmeši in blamira. Možor zna menda nima tako kratke pameti, da ne bi veče zna del, kaj vse ima na vesti. Njegova preteklost je re in tako umazana, da je niti duhovniški talar po-vse, ka kriti ne more. Predrni tudi petelinček, ki se mu je na za vsako kikljo sline cedijo, ki skače čez potoke, prašuje, ako se tam otroci kopljajo, ki je v šoli po-pes kak duku s posameznimi učenkami že neverjetne vsa stvari uganjal, katerega ne bi pustil noben pa-brni metni oče samega s svojo deco, ta kaplan Jakec rastva Rabuza torej, ki je prava karikatura političnega bodejo celibaterja in farizeja, — ta Jakec torej je bil Uradni predrzen, da je „Štajercvega“ urednika g. 1911 Linharta zaradi nekega članka tožil, češ da je to nas njegovo dvomljivo „čast“ žalil. Kar strmeli smo aj orn nad toliki predrznosti! Stokrat že smo mu oči-rca, 12 tali, da je čez potoke za nagimi otrocmi skakal ibra, 23 in vedno je molčal, ker je vedel, da svoje trdi-arni v tve lahko dokazemo. In zdaj nakrat nas je dopolnil. Razveselili smo se in čakali obtožnice, četrtek Temu Jakecu, katerega so že orožniki oklenjeli, 18 nega v ječ gnali, ker je bil zlorabe otrok ob-ta, 28 dolžen, čeprav je bil pozneje zaradi „pomanj-obra, kanja dokazov“ izpuščen, bi mi pred sodnijo rat z pesen zapeli, da bi je svoje žive dni ne pozabil. Laže v Zato smo z veseljem čakali obravnavne pred po-usta, rotwniki. Pred sodnijo bi Rabuzeck take slišal, da Slatin bi potem ne skakal več čez potoke, pač pa dne, morda — v potok. Človek s tako svinjarskimi rih ol navadami, kakor je ta Rabuza, naj bi se skril ek. O v zadnji kot in prosil Boga, da ga nikdo ne znihk vidi... No, Rabuzeck si je stvar premisil in frank zbal se je sodnije. Zato je potegnil tožbo brez pogojno nazaj in plačal vse na sp dosedanje troške. Stem je Jakec svojo bode krivdo priznal! Jakec se je preprial s farani, z mu n otrocmi, s fanti, s kmeti, s svojim župnikom, — v hotel se je preprial tudi s „Štajercem“. Ali o gla tukaj se mu ni posrečilo in umazan do čela to ko stoji zdaj v javnosti. Ako treba, objavili bodoemo ico v ves proti njemu nabrani material v listu. Adio! urij z

Hofrat Ploj imenovan je bil senatni predsednik upravnega sodišča in stopi s tem v rilec IV. činovni razred. Ni ga menda človeka, ki bi Pet napravil tako lepo in tako hitro karijero kakor pro ta hofrat in pomagač vsake vlade. Dr. Ploj pač dobro vè, zakaj koketira z vlado... Upamo pa dvoje: prvič da bode dr. Ploj kot senatni predsednik pojasnili tiste umazane zadeve, ki so mu očitale; da bode zlasti vrgel od sebe in brinjevi šopek in da bode tudi svoje proti na prednjakom naperjene laži preklicali. Drugič pa upamo, da je to avanziranje Ploja ednako pomembno z njegovim — političnim penzioniranjem. Upamo, da bode senatni predsednik Ploj odslej nehvaležni politiki hrbet pokazal in na dosedaj pridobljenih slovanskih lovorkah počival. Upamo to v — njegovem interesu, pa tudi v veži interesu našega ljudstva.

Zopet polom posojilnice? „Slov. narod“, torej zagriženo prvaški list, piše v eni svojih zadnjih številk, da se nahaja slovenska posojilnica na Dobrni. Neuhaus v velikih težavah. Tudi od drugih strani

Vojaški spomenik na Koroškem.

V spomin leta 1813 na Koroškem v junaškem boju padlih avstrijskih in francoskih vojakov in večni spomin zdrženja Koroške s habsburško hišo, uresnič poseben odbor nov vojaški spomenik v Beču. Spomenik izdeluje kipar Anton Groth. Naša slika kaže ta spomenik.

XXX
„Zahtevajte
povsed
„Štajerca“.
XXX

